

POSTANOWIENIE

Dnia 3 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wojciechowski

w sprawie z odwołania T. Spółka Akcyjna z siedzibą w Z.
przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki
o wymierzenie kary pieniężnej
w przedmiocie skargi kasacyjnej pozwanego od wyroku Sądu Apelacyjnego
w Warszawie z 27 stycznia 2025 r. sygn. VII AGa 1516/23
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 3 listopada 2025 r.

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz powoda T. Spółka Akcyjna z siedzibą w Z. na kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia jego doręczenia pozwanemu do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 27 stycznia 2025 r., sygn. VII AGa 1516/23, Sąd Apelacyjny w Warszawie, na skutek apelacji T. S.A. z siedzibą w Z. w W. (dalej: „powód” lub „skarżący”) od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z 14 listopada 2023 r.,

sygn. XVII AmE 8/22, oddalającego odwołanie powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: „pozwany” lub „Prezes URE”) z 29 listopada 2021 r. Nr [...], zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (I) w ten sposób, że:

1) w punkcie pierwszym:

1. zmienił zaskarżoną decyzję Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 29 listopada 2021 r. Nr [...] w części tj. w pkt 2 nadając mu treść: „ze względu na znikomy stopień szkodliwości czynu o którym mowa w pkt 1 oraz z uwagi na zaprzestanie naruszania prawa i realizację obowiązku przez Przedsiębiorcę, odstępuję od wymierzenia mu kary pieniężnej za działanie wskazane w pkt 1 na podstawie art. 56 ust. 6a ustawy – Prawo energetyczne tj. za brak publikacji na posiadanej stronie internetowej aktualnego wykazu przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się wytwarzaniem, obrotem, w tym obrotem z zagranicą paliwami ciekłymi, podmiotów przywożących i odbiorców końcowych paliw ciekłych, którym świadczył w ciągu ostatnich 12 miesięcy usługi magazynowania, przeładunku, przesyłania lub dystrybucji.”

2) w punkcie drugim zasądził od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz T. S.A. z siedzibą w Z. kwotę 1.737 zł (tysiąc siedemset trzydzieści siedem złotych) tytułem kosztów procesu;

Ponadto (II) zasądził od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz T. S.A. z siedzibą w Z. kwotę zł 1.540 zł (tysiąc pięćset czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Pozwany skargą kasacyjną zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie w całości. Skarżący wniósł o:

1) zmianę w całości wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 27 stycznia 2025 r., sygn. akt: VII AGa 1516/23 i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez oddalenie apelacji powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 14 listopada 2023 r., sygn. akt XVII AmE 8/22, ewentualnie

2) uchylenie w całości wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie i przekazanie sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania,

3) w każdym przypadku – zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych, oraz kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem Najwyższym.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwany wskazał, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący wskazał, że w niniejszej sprawie bezspornym jest, że powód nie dopełnił obowiązku nałożonego przez art. 4ba ust. 3 p.e., a następnie zaproponował ocenę odnośnie zaistnienia przesłanek do zastosowania instytucji odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej przewidzianej w art. 56 ust 6e p.e., odmienną aniżeli ocena dokonana przez Sąd Apelacyjny w zaskarżonym wyroku.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powód wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej pozwanego do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie w całości oraz w każdym przypadku wniósł o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych za postępowanie przed Sądem Najwyższym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; zachodzi nieważność postępowania; skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tak ujęta instytucja tzw. przedsądu jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także z zaleceniami Rady Europy. Podkreślić przy tym należy, że skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego zasadniczym celem jest ochrona interesu publicznego poprzez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa. Stąd przedmiotem merytorycznego rozpoznania przez Sąd Najwyższy powinny być te skargi kasacyjne, które dotyczą spraw najpoważniejszych, wpływających na rozwój i kształtowanie systemu prawnego (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 31 marca 2005 r., SK 26/02).

Pozwany wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparł na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., tj. podniósł, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W pierwszej kolejności podkreślić należy, że kwestia oczywistej zasadności skargi kasacyjnej była wielokrotnie przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego.

Wynikało z nich m.in., że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, rozumianego jako dostrzegalna bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurystycznej sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, 17 października 2001 r., I PKN 157/01); skarżący powinien wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, widoczną *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09); zasadność, o której tu mowa, ma być łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 maja 2010 r., V CSK 459/09).

Skarżący musi wobec tego wykazać, że orzeczenie zapadło z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym na pierwszy rzut oka, bez konieczności przeprowadzenia bardziej szczegółowej analizy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 18 czerwca 2008 r., III CSK 110/08; z 18 września 2012 r., II CSK 179/12; z 13 marca 2017 r., I CSK 596/16). Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00; z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00; z 29 marca 2019 r., V CSK 326/18). Uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej powinno zawierać wywód wskazujący na to, które przepisy skarżący uważa za naruszone w sposób prowadzący do wydania oczywiście nieprawidłowego wyroku (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 20 marca 2024 r., I CSK 1030/23).

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał, że problem sprowadza się do rozstrzygnięcia, czy zachodziły przesłanki do zastosowania instytucji odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej, przewidzianej w art. 56 ust. 6a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. –

Prawo energetyczne (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 266 z późn. zm. dalej „p.e.”). Jak wyjaśnił skarżący, zaskarżone orzeczenie Sądu Apelacyjnego nie respektuje konstrukcji i specyfiki regulacji art. 56 ust. 6a p.e., która wąsko określa granice, w których możliwe jest odstępianie od wymierzenia kary, zaznaczając jednocześnie, że jej istota i wytyczne stosowania w praktyce przedstawione zostały w orzecznictwie Sądu Najwyższego.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, zakładający uznaniowy charakter odstępiania przez Prezesa URE od wymierzenia kary pieniężnej na podstawie art. 56 ust. 6a p.e., które zakłada możliwość wyboru różnych rozstrzygnięć w tym samym stanie faktycznym (pogląd ten został zaaprobowany także przez Sąd Apelacyjny w zaskarżonym wyroku (k. 181akt VII AGa 1516/23). Oznacza to, że nawet w razie ziszczenia się przesłanki znikomej szkodliwości społecznej czynu, Prezes URE nie ma obowiązku odstępiania od nałożenia kary i mając na względzie cele prawa energetycznego, realia rynkowe i sytuację konsumentów, może on podjąć w takiej sytuacji decyzję o nieskorzystaniu z kompetencji określonej w art. 56 ust. 6a p.e. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 27 listopada 2019 r., I NSK 95/18; postanowienie Sądu Najwyższego z 16 listopada 2022 r., I NSK 67/22; z 23 sierpnia 2024 r., II NSK 41/24). Z uwagi na to, iż są to kryteria słusznościowe, których stosowanie jest wpisane w istotę uznania administracyjnego, sąd nie powinien co do zasady zastępować Prezesa URE w ocenie czy w danych okolicznościach wspomniane kryteria wymagają nałożenia kary, czy też odstępiania od jej nałożenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 23 sierpnia 2024 r., II NSK 41/24). Jednocześnie jednak w orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że sąd orzekający w sprawie z odwołania od decyzji Prezesa URE ma co do zasady kompetencję do oceny legalności i zasadności odmowy zastosowania art. 56 ust. 6a p.e. i w konsekwencji zastosowania tego przepisu, gdy przedsiębiorstwo energetyczne kwestionuje zgodność decyzji Prezesa Urzędu nakładającej karę pieniężną z przesłankami zastosowania tego przepisu i interesem publicznym. Jak się precyzuje, na co też zwrócił też uwagę skarżący w skardze kasacyjnej, sąd może zastosować art. 56 ust. 6a p.e., w sytuacji gdy przedsiębiorca wykaże, że organ regulacyjny przekroczył zasady uznania administracyjnego,

zaś stopień szkodliwości przypisanego czynu był znikomy, a przy tym przedsiębiorca zaprzestał naruszenia prawa lub zrealizował obowiązek (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 27 listopada 2019 r., I NSK 95/18, postanowienie Sądu Najwyższego z 16 listopada 2022 r., I NSK 67/22). Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy, interwencja sądu w treść decyzji organu regulacyjnego powinna następować dopiero wtedy, gdy nosi ona znamiona dowolności: opiera się na arbitralnych przesłankach, zawiera zdawkowe i ogólnikowe uzasadnienie, odwołuje się do nieudowodnionych informacji. Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Sąd Apelacyjny przy korzystaniu z kompetencji do reformatoryjnego orzekania powinny kierować się zasadą powściągliwości (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 27 listopada 2019 r., I NSK 95/18).

W świetle przywołanego orzecznictwa, Sąd Apelacyjny mógł zatem dokonać oceny legalności i zasadności odmowy zastosowania art. 56 ust. 6a p.e. w przedmiotowej sprawie, a ocena ta doprowadziła Sąd Apelacyjny do przekonania, że w rozpoznawanej sprawie doszło do naruszenia ww. przepisu, a wydana decyzja w zaskarżonej części nosi cech dowolności, co zostało obszernie uzasadnione przez Sąd Apelacyjny (k. 185 – 186 *verte* akt o sygn. VII AGa 1516/23). Podkreślić należy, że okoliczność, iż decyzja w przedmiocie odstąpienia od wymierzenia kary jest uznaniowa nie oznacza *per se*, że jest ona dowolna. Argumentacja przywołana w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej w dużej mierze stanowi natomiast polemikę z przyjętymi w orzeczeniu Sądu Apelacyjnego zapatrywaniami odnośnie zaistnienia przesłanek uzasadniających odstąpienie od wymierzenia kary. Już zatem tego powodu, trudno uznać, aby doszło do tak oczywistego naruszenia przez Sąd Apelacyjny art. 56 ust. 6a p.e., które jest widoczna *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Należy też podkreślić, że na gruncie niniejszej sprawy skarżący próbował dowieść oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w obszernym (liczącym ponad 7 stron, k. 23 *verte* – 27 *verte* akt o sygn. II NSK 33/25) uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej z tej przyczyny. Skoro twierdzenie o oczywistym naruszeniu art. 56 ust. 6a p.e. wymagało tak szerokiej argumentacji odwołującej się do szczegółów sprawy (w tym kwestii oceny przesłanek zaistnienia możliwości odstąpienia od wymierzenia kary, a co jest z tym związane stopnia szkodliwości czynu), to także i z tego

powodu nie sposób było uznać, że zarzucone naruszenie prawa materialnego miało charakter oczywisty, co mogłoby ewentualnie świadczyć o oczywistej zasadności skargi.

W związku z powyższym w ocenie Sądu Najwyższego nie sposób przyjąć, by w realiach niniejszej sprawy działanie Sądu Apelacyjnego nosiło znamiona kwalifikowanego naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, widocznego *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co uzasadniałoby uznanie, iż zaskarżone orzeczenie Sądu Apelacyjnego zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, co w konsekwencji pozbawia słuszności tezę skarżącego, że w niniejszej sprawie skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 14 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1935 ze zm.).

[a.ł]